

Verksamhetsrapport 2019

Norrlandstingens Regionala Läkemedelsråd (NRL) = RSG läkemedel

I Norrlandstingens Regionala Läkemedelsråd (NRL) ingår läkemedelskommitté (LK)ordförande och läkemedelsstrateg/läkemedelschef från Region Norrbotten, Region Västerbotten, Region Jämtland Härjedalen och Region Västernorrland.

Under 2019 har läkemedelsrådet bestått av följande ledamöter:

Norrbotten	Linda Grahn (LK ordförande) Anders Bergström (vårdkvalitetschef)
Västerbotten	Bo Sundqvist (LK ordförande) Yvonne Nilsson (läkemedelsstrateg) Jörn Schneede (verksamhetschef Läkemedelscentrum)
Västernorrland	Maria Alsén Lindström (LK ordförande) Lena Wiberg (läkemedelssamordnare) Carin Svensson (apotekare) våren 2019 Elin Widegren (apotekare) hösten 2019
Jämtland Härjedalen	Kristina Seling (LK ordförande) Karin Lindgren (läkemedelsstrateg/-chef)

Kristina Seling har varit ordförande och Karin Lindgren sekreterare under året.

Under året har NRL haft fyra videomöten, och ett gemensamt tvådagars regionmöte i Östersund. Representant i nationella arbetsutskottet för LOK var varit Kristina Seling (RJH).

Utbildning och information

I början av året anordnades Norrländska läkemedelsdagarna för 15:e året i Umeå. Utbildningskonferensen vänder sig framför allt till läkare, apotekare och sjuksköterskor som arbetar med läkemedelsbehandling. Totalt deltog 278 personer från hela regionen. Dagarna var generellt uppskattade av de som var där och för de som inte var där videofilmades föreläsningarna.

De flesta övriga utbildningar/fortbildningar som anordnats lokalt i respektive landsting har, precis som tidigare, varit öppna för deltagare från övriga landsting/regioner.

I slutet av året skrevs en gemensam artikel om sömn och sömnläkemedel, som kommer att användas i alla regioner men med lokala justeringar. En viktig anledning till att artikeln skrevs var den snabba ökningen av förskrivning av Melatonin, vilket lett till en kännbar kostnadsökning, samt en generell överanvändning av sömnläkemedel i hela norra sjukvårdsregionen.

Nationella kunskapsstyrning

I den uppdragsbeskrivning NRL tagit del av, så kommer den nationella samverkansgrupp för läkemedel och medicinteknik framför allt att hantera nya dyra läkemedel med frågor som gäller till exempel säker läkemedelshantering kommer att hanteras i nationell samverkansgrupp för patientsäkerhet. NRL ser därför ett behov av att etablera ett nära samarbete med RSG patientsäkerhet. Norra sjukvårdsregionens representant för NSG patientsäkerhet Maria Omberg, är positiv till det samarbetet. Norra sjukvårdsregionens representant för NSG läkemedel och medicinteknik har ännu inte etablerat kontakt eller förmedlat någon information till NRL.

Regionernas läkemedelskommittéer nyttjas i olika grad i det lokala arbetet för att både bygga upp och finnas med i den kliniska kunskapsstyrning som skapas.

I ett led av anpassa NRL till nationella processen för kunskapsstyrning, har NRL lämnat in ett förslag till Norra sjukvårdsregionförbundet att byta namn på NRL till RSG läkemedel.

I den nationella beredningsgrupp som skapats som ett arbetsutskott till RSG läkemedel och medicinteknik representeras norra sjukvårdsregionen av Jörn Schneede (RV).

Regional process för ställningstagande till införande av nya läkemedelsbehandlingar (ARIL)

ARIL (arbetsutskottet för regionalt införande av nya läkemedel) är ett arbetsutskott under NRL. ARIL har haft ett videomöte per månad med uppehåll för sommaren (totalt 11 st). Vid varje möte diskuteras nya dyra läkemedel som är på ingång, gemensamma utmaningar med dessa dyra läkemedel samt uppföljning av kostnadsutfall för de läkemedel som ARIL bevakar. Totalt har nio rekommendationer för ordnat införande i regionen tagits fram 2019.

Samverkan i den nationella gruppen med regionernas kontaktpersoner för ordnat införande, SKRs marknadsfunktion och TLV (Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket) har fortgått. Jörn Schneede har varit ordförande i ARIL under året. I alla bedömningar i den nationella gruppen har landstingen i norra sjukvårdsregionen valt att uttala sig gemensamt.

I NT-rådet (nya-terapi) representeras norra sjukvårdsregionen av Anders Bergström (RN).

Samverkan med chefsråd som har stark läkemedelsanknytning

Läkemedelsrådet har i många år försökt samverka i läkemedelsfrågor med chefsråden inom de läkemedelsintensiva specialistområdena. Tyvärr är det ytterst sällan representanterna från NRL blir kallade på möten eller få ta del av minnesanteckningarna. Kontaktpersoner från NRL har varit:

Regionalt cancercentrum
Internmedicin
Kardiologi
Neurologi/stroke

Jörn Schneede
Anders Bergström
Bertil Ekstedt
Kristina Seling

Reumatologi
Smärta
Hud
Barn

Maria Alsén-Lindström
Linda Grahn
Maria Alsén Lindström
Bo Sundqvist

Läkemedelsförsörjning

Under året har uppföljning och samverkan med nuvarande leverantör, Apoteket AB, skett regelbundet. Huvudansvarig för avtalet är Norrbotten. Ansvarig upphandlare har framfört att Läkemedelsförsörjningsavtalet är ett av de avtal som tar mest tid av alla avtal som finns i regionerna.

I början av året kom regionerna överens med Apoteket AB att sköta om e-verifieringen, dvs att verifiera varje läkemedelsförpackning mot den europeiska databas som byggts upp, i syfte att kontrollera läkemedelsförpackningens äkthet och att det inte är en förfalskning. Om inte leverantören gör denna verifikation, skulle regionerna behöva göra den själva innan användning på vårdenheterna.

Nuvarande avtal med Apoteket AB upphör 200401. Efter upphandling tilldelades ApoEx avtalet, med avtalstid 4 år + 24 mån. Huvudansvarig för nya avtalet är Västerbotten. En projektgrupp för införandet av nya avtalet har tillsatts med representanter från alla regioner samt ApoEx. Regionernas centrala projektledare är Anna Lemar, Västerbotten. Beslut och förhandlingar lyfts till en styrgrupp för projektet. I styrgruppen satt under 2019: Yvonne Nilsson (RV), Jessica Forssén (RV), Anders Bergström (RN), Carin Svensson/Elin Widegren (RVN), Karin Lindgren (RJH) samt representanter från ApoEx. Den nya leverantören planerar att ha sitt centrala lager i Umeå.

I det nationella arbetsutskottet för läkemedelsförsörjning representeras norra sjukvårdsregionen av Karin Lindgren (RJH).

Rekvissionsläkemedel

Upphandling av rekvirerade läkemedel till sjukhus, vårdcentraler och tandvård sker gemensamt för de fyra norrlandslandstingen.

Upphandlingen är indelad i två stora grupper. I januari tilldelades leverantörerna för grupp B, med avtalsstart 1 mars 2019. Det innebar en del stora förändringar såsom byte av infusionsvätskor, immunglobulin samt några stora biosimilarer. En av de största utmaningarna blev att byta narkosgas och därmed förgasare. Danmark genomförde detta stora byte för några år sedan, men norra sjukvårdsregionen var först ut i Sverige. Att byta förgasare innebar en lång process, men inga incidenter har rapporterats in till arbetsgruppen för upphandling efteråt.

Under hösten genomfördes några kompletterande upphandlingar för läkemedel i grupp A.

Arbetsgruppen har haft tre videomöten under året samt flertalet avstämningar via mail. Under hösten träffades gruppen i Umeå för att diskutera vad som fungerat bra eller mindre bra de senaste upphandlingar som genomförts samt strategier för kommande upphandlingar. Ett svårt område är den växande marknaden med biosimilarer och vad vi vet/tror om verksamheternas inställning till att switcha från originalet till en biosimilar eller kanske till och med göra en multiswitch från en biosimilar till en annan.

I den nationella arbetsgruppen för läkemedelsupphandlare representeras norra sjukvårdsregionen av Jeanette Johansson (RVN).

Dosdispenserade läkemedel

Sedan februari 2017 har norra sjukvårdsregionen haft Svensk Dos som leverantör av dosdispenserade läkemedel. Samarbetet med leverantören fungerar väl. En gemensam kontinuitetsplan har tagits fram, med lokala justeringar i varje region. Syftet med kontinuitetsplanen är att beskriva hur norra sjukvårdsregionen, inklusive kommunerna, ska säkerställa att patientsäkerheten upprätthållas vid uteblivna leveranser av dosdispenserade läkemedel under en längre period.

Under året har den gemensamma dosrutinen reviderats.

Läkemedelsrådet har bevakat och reagerat mot egenfinansierad dos, som Apoteket AB startat upp under året och som även Svensk Dos påbörjat pilot för. Nationellt har denna tjänst som erbjudits fått flera regioner, där Västernorrland var bland de första, att aktivt avråda förskrivare från att registrera samtycke för patienter som önskar egenfinansierad dos.

Det finns flera patientsäkerhetsrisker kopplade till denna tjänst; svårt för regionerna att hantera olika dosleverantörer vid tex störningar av leveranser eller resthantering (olika företag kan ha olika restproblem), olika utseende på påsarna som vårdpersonalen kan få problem att hantera, olika dosapotek att kontakta för vårdpersonalen vid problem, läkarna som blir störda i annat patientmöte för mindre prioriterade patienter mm.

I den nationella arbetsgruppen för dosdispensering representeras norra sjukvårdsregionen av Yvonne Nilsson (RV).

Restnoterade läkemedel

Ett växande problem är restnoterade läkemedel, det vill säga när det under en period inte går att beställa ett visst läkemedel från tillverkaren. Att läkemedel inte kan levereras kan till exempel bero på problem i tillverkningen, brist på aktiv substans, att efterfrågan på läkemedlet blir oväntat hög eller under början av 2019 när det var kopplat till införandet av e-verifikation med förpackningsbyten. När det under en period inte går att beställa ett läkemedel från en tillverkare så arbetar man på flera håll för att hitta en lösning för patienten. Under året har Läkemedelsverket äntligen blivit mera aktiva i arbetet med att hålla informationen kring rester uppdaterad. Läkemedelsverket har dessutom skapat ett forum för informationsutbyte mellan dem och regionerna.

I den nationella kontaktgruppen som Läkemedelsverket samarbetar med, representeras norra sjukvårdsregionen av Inger Jonsson (RV).

Regional koordinatorfunktion (55% av en heltid)

En gemensamt finansierad tjänst, regional koordinatorfunktion, inrättades 2013 för att underlätta så att en gemensam resurs utför en uppgift till alla fyra landsting/region vid samma tillfälle och inte en resurs per landsting/region. Resursen tar fram statistikunderlag för upphandling av läkemedel, hanterar sortimentsförändringar, för dialog med leverantör, bevakar leveranssäkerhet,

följer upp avtal och följsamheten till. Tjänsten delas av tre apotekare och en controller i Västernorrland. För mer information se *bilaga 1*.

För Norrlandstingens Regionala Läkemedelsråd genom

Kristina Seling
Ordförande i rådet 2019

Karin Lindgren
Sekreterare i rådet 2019

Bilaga 1: Rapport 55% - tjänsten 2019.